

Sprekend Humanisme

Uitwerking van het radio-interview met:

Eric van der Hoeven en Wim Heij

Datum	: 16-09-1980
Lokatie	: studio in Hilversum.
Onderwerp(en)	: kernwapens, krijgsmacht, Humanistisch Verbond, Humanistisch Thuisfront, telefonisch interview met Rob v.d. Linden, dagboek van Roel van Duijn.
Duur radio-uitzending	: 27:58 min./sec.
Naam / functie interviewer(s)	: onbekend
Kader/context	: een radiouitzending van het Humanistisch Verbond, waarin diverse onderwerpen aan de orde komen

Niveau van uitwerking	: Indicatief (globaal: tijd/onderwerp + kernzin(nen) en evt. opmerkingen)
Drager	: Gedigitaliseerde opname van een geluidscassetteband WAV- 160-A
Datum uitwerking	: 11-12-2014
Uitgewerkt door	: Hanneke Hoogakker

Respondent

Eric (drs. D.A.E.) van der Hoeven werd geboren in 1945. Hij was medewerker bij rond 1979 medewerker bij de Vereniging voor Milieu Defensie, wetenschapsjournalist, en geestelijk verzorger bij de krijgsmacht. Van circa 1979 tot 1981 was hij lid van het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond. In 1979 werd hij wetenschappelijk medewerker bij de Rijksuniversiteit Groningen. 1980: filosoof aan de Universiteit van Amsterdam. Rond 1981 werd hij directeur van de stichting Wetenschappelijk Bureau van D'66. Van der Hoeven was rond 1979 namens het Humanistisch Verbond vertegenwoordiger in de Energieraad. Hij was redactielid van het blad *Rekenschap* van de stichting Socrates (1980-1987) en rond 1983 werd hij voorzitter van de Stichting Socrates.

Wim Heij was van februari 1992 tot oktober 1996 hoofdredacteur van de Dienst Humanistische Geestelijke Verzorging HGV in de krijgsmacht.

Wim Heij werd geboren te Waddinxveen op 14 september 1941. Hij komt uit een 'bloedrood' atheïstisch gezin en kwam al op jonge leeftijd in aanraking met het humanisme toen hij met zijn vader naar

bijeenkomsten ging van het Humanistisch Verbond. Van 1961 tot 1965 diende Heij als KVV-er (Kort Verband Vrijwilliger) bij de Landmacht en in deze hoedanigheid maakte hij in 1964 de komst van de HGV bij defensie mee. Hierna was hij secretaris van het Humanistisch Verbond bij de afdeling Amersfoort, waar Harry Lips (oprichter en eerste hoofdraadsman van de HGVK) voorzitter was. Het was Lips die hem voorstelde om raadsman bij defensie te worden. In 1970 (van 01-02-1970 tot 01-09-1973) begon Wim Heij als vormingswerker in het Coornherthuis, dat hij tijdens zijn diensttijd diverse keren had bezocht. Hij werd in 1973 (van 01-09-1973 tot 01-10-1974) humanistisch raadsman in de Johannes Post-kazerne te Havelte. Jarenlang was hij voorzitter van de redactie van het blad *Ego* en heeft er talloze artikelen voor geschreven.

Wim Heij volgde per februari 1992 Kees Roza op als hoofdraadsman, die op eigen verzoek terug trad.

Heij heeft vrijwel de hele geschiedenis van de dienst HGV, vanaf de oprichting in 1964, meegemaakt. Onder zijn leiding werd een begin gemaakt met de professionalisering van de Dienst. Zijn grote verdienste is, dat hij het vertrouwen van defensie en het Humanistisch Verbond in de Dienst HGV bij de krijgsmacht heeft hersteld.

Zijn opvolger Joost de Vries nam op 1 oktober 1996 het hoofdraadmanschap op zich van een organisatie die weer op de rit stond en door confessionele collega's weer serieus genomen werd in de pogingen te komen tot samenwerking.

Heij is tevens actief geweest als vrijwilliger voor het NIVON.

Wim Heij schreef over zijn werk: *Het Coornherthuis*, in: *Raadslieden schrijven* (Driebergen: Bureau Hoofdraadsman, 1972), p. 164-176.

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
00:00	Het slot van de <i>Troonrede</i> uit 1980	N.B.: er is veel geruis te horen op het gehele bandje. Het programma wordt regelmatig onderbroken door korte muziekfragmenten.
00:50	Korte inhoudsopgave van het programma.	
01:22	Verklaring van het Humanistisch Verbond betreffende kernwapens.	De Verbondsraad heeft recent een nieuwe verklaring over kernwapens uitgebracht, waarin een scheiding wordt gemaakt tussen politiek en ethiek. De Dienst Geestelijke Verzorging in het leger ziet in de nieuwe verklaring een verwatering van het eigen uitgangspunt tegen kernwapens zonder meer.
02:57	Begin van het interview met Eric v.d. Hoeven (lid van de HV-commissie die de nieuwe verklaring opstelde)	Voor actieve politici, die ook lid zijn van het Humanistisch Verbond, is het moeilijk om politiek en ethiek te scheiden in hun handelen.

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
		<p>Het Humanistisch Verbond moet zich tot ethische kwesties beperken, omdat het zich anders van een deel van zijn achterban zou vervreemden.</p> <p>De nieuwe verklaring is een vooruitgang vergeleken met de oude verklaring.</p> <p>De stellingname van de Dienst Geestelijke Verzorging in het leger betreffende kernwapens past goed in de nieuwe verklaring van het Humanistisch Verbond.</p>
05:04	Contact met verwante organisaties	<p>Er bestaat al contact met het IKV binnen een landelijk beraad tegen kernwapens.</p> <p>Er zijn plannen voor een internationale conferentie van de IHEU, waarin de kernwapenproblematiek ook aan de orde zal komen.</p>
06:18	Politieke standpunt van humanisten	<p>De nieuwe verklaring geeft een norm waaraan je het politieke gedrag van humanisten kunt toetsen. Het Humanistisch Verbond mag echter niet aan humanistische politici de wet voorschrijven betreffende afschaffing van kernwapens.</p> <p>De nieuwe verklaring roert het probleem aan van de theorie van de wederzijdse afschrikking door kernwapens.</p> <p>Wij moeten komen tot een nieuwe strategie voor (inter-)nationale veiligheid, zonder kernwapens.</p>
08:30	Begin van het interview met Wim Heij	<p>Wim Heij leest een deel van de verklaring voor betreffende het kernwapenstandpunt van de humanistisch geestelijk verzorgers in het leger. Sommige dienstplichten hebben moeite met de bewaking van kernwapens. Enkelen weigeren dit zelfs, met straf als gevolg.</p> <p>Hun bezwaren zijn: gebrek aan informatie, op wacht moeten staan met een onbekend wapen, angst voor stralingsgevaar en de geheel andere aard van kernwapens.</p>
12:23	Problemen voor de geestelijk verzorgers.	<p>De geestelijke verzorgers worden steeds opnieuw geconfronteerd met vragen over de problematiek rond (kern)wapens. Dit heeft zijn uitwerking op de geestelijke verzorgers.</p>
13:42	Het kernwapenstandpunt van het Humanistisch Verbond.	<p>Wim Heij is op zich niet ontevreden met het kernwapenstandpunt van het Humanistisch Verbond. Toch ziet hij een gevaar, omdat het</p>

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
		Verbond zich heeft laten leiden door politieke haalbaarheid. Een levensbeschouwelijke organisatie bepaalt zijn standpunten op ethische gronden en mag zich niet laten leiden door de praktijk. Toch heeft hij vrede met de Verbondsbesluit dat zowel het gebruik als bezit van kernwapens onaanvaardbaar is.
18:20	Muziek.	
19:18	Oproep voor donatie aan het Humanistisch Thuisfront	
20:11	Telefonisch interview met Rob v.d. Linden (regisseur van de film <i>Doodnormaal</i>).	De film <i>Doodnormaal</i> heeft als uitgangspunt de humanistische ideeën over doodgaan en dood. Het meest kenmerkende aan deze visie is, dat humanisten niets verwachten na de dood. Daarom hebben zij een andere levenshouding dan mensen die wel in een leven na de dood geloven.
21:51	Groepswerk van het Humanistisch Verbond	
23:13	Gesproken (telefonisch?) dagboek van Roel van Duijn	Roel van Duijn beschrijft de werkzaamheden, die in september op zijn boerenbedrijf verricht worden. Hij vertelt hoe hij en zijn gezin gehecht geraakt zijn aan hun boerderij.
27:58	Einde (Het verslag breekt midden in een zin af).	